

T A X F R E S H

K V Ě T E N 2 0 1 2

Vážení obchodní přátelé,

rádi bychom Vás informovali o důležitých změnách v oblasti daní a účetnictví, které se odehrály v uplynulých týdnech a které se mohou zásadním způsobem dotknout Vašeho podnikání.

Mezi ty nejdůležitější patří rozsudek Nejvyššího správního soudu, o kterém jsme již krátce informovali na našich webových stránkách. Vyplyvá z něj především to, že se nerealizované kurzové rozdíly nezdaňují. To však není jediný zásadní závěr, který lze na základě tohoto rozsudku pro praxi učinit.

Další část našeho zpravodaje je věnována připravovaným legislativním změnám, zejména pak výraznému zvýšení daní z příjmů fyzických osob. Za pozornost stojí rovněž i úvahy ministerstva financí, podle kterých by měly převody obchodních podílů v nemovitostních společnostech podléhat dani z převodu nemovitostí.

Věříme, že se Vám podaří se včas na chystané změny připravit. Přitom Vám budeme kdykoliv a rádi nápomocni.

S přátelským pozdravem

Šárka Adámková

Tax Partner

Ondřej Antoš

Tax Adviser

** Materiál obsažený ve Zpravodaji—Tax Fresh má pouze informativní charakter. Ačkoliv jsme sestavení tohoto čísla věnovali patřičnou pozornost, mohlo by při použití těchto obecných informací v praxi dojít k jejich chybné interpretaci. Nemůžeme proto přijmout žádnou odpovědnost za případné chyby a neodpovídáme za žádné škody, které by mohly jejich použitím vzniknout. Pro řešení konkrétních záležitostí Vám doporučujeme obrátit se na pracovníky našich kanceláří.*

NSS: Nerealizované kurzové rozdíly se nezdaňují

Nejvyšší správní soud (NSS) ve svém nedávném rozsudku [1] konstatoval, že nerealizované kurzové zisky nepředstavují zdanitelný příjem poplatníka.

V soudem posuzovaném sporu šlo o nerealizované kurzové zisky z let 2004, 2005 a 2006 plynoucí z úvěru, kterým byla financována výstavba hotelu v Praze. NSS mimo jiné uvedl: „...je třeba rozlišovat mezi „kurzovými rozdíly“ vzniklými pouhým přepočtem (nerealizované kurzové rozdíly) a skutečnými „kurzovými zisky“, resp. ztrátami (realizované kurzové rozdíly). Nerealizované kurzové rozdíly nepředstavují zdanitelný příjem, neboť vznikají pouze na základě přepočtu a nemají žádný relevantní základ v nakládání s majetkem (operativní činnosti podnikatelského subjektu), nemají žádný vliv a dopad na hospodářskou produktivitu, resp. výsledek hospodaření. Jedná se de facto pouze o virtuální zisky (nebo ztráty).“

Rozhodnutí soudu je tak v rozporu s dosavadní praxí, kdy se nerealizované kurzové rozdíly běžně zahrnují do základu daně – kurzové zisky představují zdanitelný příjem a ztráty daňově uznatelný náklad. Podle NSS by tomu tak být nemělo, neboť tím dochází ke zdanění majetkové podstaty firem a nikoliv jejich příjmů. Lze přitom dovodit, že obdobně lze nahlížet i na přecenění veškerých dalších rozvahových položek (půjčky, pohledávky a závazky z obchodního styku, termínované účty atp.) a dokonce i na další typy přecenění, která nepředstavují reálné příjmy poplatníků (deriváty, swapy atp.).

Prozatím není jasné, odkdy by se dosavadní přístup měl změnit, a zda vůbec, a kterých rozvahových položek by se měl týkat. Podle některých právních výkladů by měly být závěry soudu využity již pro zdaňovací období 2011, jestliže doposud nebyla vyměřena daň. Očekává se však, že se k celé problematice v nejbližší době vyjádří Generální finanční ředitelství a pravděpodobně tak odmítne dosavadní praxi změnit. O dalším vývoji v této věci vás budeme informovat.

S ohledem na závažnost vzniklé situace doporučujeme možné dopady rozhodnutí NSS na Vaši společnost analyzovat. V této souvislosti Vám budeme rádi nápomocni.

[1] Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. dubna 2012, 5 Afs 45/2011-94, dostupný na www.nssoud.cz

Kapesné se krátit nemusí

Generální finanční ředitelství spolu s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR v rámci koordinačního výboru potvrdili, že kapesné poskytnuté v souladu se zákoníkem práce se nepovažuje za příjem ze závislé činnosti a není předmětem daně zaměstnance. V praxi to tedy znamená, že zaměstnancům lze poskytovat kapesné, které není předmětem daně z příjmů fyzických osob, do výše 40 % zahraničního stravného určeného podle délky doby v zahraničí, nikoliv ze zkráceného zahraničního stravného z důvodu poskytnutého bezplatného jídla.

Zásadní změny u daně z převodu nemovitostí

Ministerstvo financí zveřejnilo nový koncept daně z převodu nemovitostí. Zásadní změnou, se kterou od roku 2014 počítá, je zdanění převodu obchodních podílů v nemovitostních společnostech daní z převodu. Ta se má podle předchozích legislativních návrhů zvýšit na 4 %.

Ministerstvo chystaný krok zdůvodňuje následovně: „Z důvodu zabránění daňovým únikům se navrhuje rozšířit předmět daně z převodu nemovitostí o převody podílů (úcastí) v obchodních korporacích vlastnicích nemovitosti. Transakce na trhu nemovitostí se velmi často odehrávají cestou převodů obchodních podílů ve společnostech s ručením omezeným nebo převodů akcií v akciových společnostech vlastnicích nemovitosti (developerské a investiční využití). Tyto společnosti jsou obvykle založeny pouze za účelem dané transakce, přičemž velkou výhodou v těchto případech je absence daně z převodu nemovitostí.“

Kromě této změny ministerský koncept počítá s tím, že daň z převodu bude nově hradit kupující a prodávající by již za ní neměl ručit. V zájmu snížení administrativní náročnosti a finanční zátěže daňových poplatníků by již neměly být jako povinná příloha k daňovému přiznání vyžadovány úředně ověřené opisy nebo kopie smluv nebo jiných listin a znaleckých posudků, ale postačí běžné kopie těchto dokladů, případně písemnost v elektronické podobě, pokud je předkládána do katastru nemovitostí.

Změny daňových zákonů pro roky 2013 až 2015

Vláda předložila poslanecké sněmovně návrh na změnu hned několika zákonů, které, budou-li schváleny, v letech 2013 až 2015 výrazně zvýší daňovou zátěž především u fyzických osob:

DPH: Pro roky 2013 až 2015 budou zvýšeny sazby DPH o jeden procentní bod, tj. budou zavedeny sazby 21 procent a 15 procent. Ke sjednocení sazeb by mělo dojít až od roku 2016.

Daň z příjmů a pojistné: Pro roky 2013 až 2015 bude zavedena solidární přírážka k dani z příjmu fyzických osob pro základ daně nad stropy sociálního pojistného (čtyřnásobek průměrné mzdy) se sazbou 7 procent. Zároveň budou po stejné období zrušeny stropy pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Od roku 2014 dojde rovněž ke zrušení výpočtu čisté mzdy ze superhrubé mzdy a zvýšení sazby daně na 19 procent.

Výdajové paušály: U činností spadajících do paušálů ve výši 40 procent, resp. 30 procent bude výše odpočtu prostřednictvím paušálu omezena 800 tisíci korun, resp. 600 tisíci korun (tedy maximálním možným odečtem rovným 40 procent, resp. 30 procent z mezního příjmu dva miliony korun). Všechny osoby využívající výdajové paušály pak nebudou moci využívat některé daňové úlevy, tj. jak položky odečitatelné od základu daně, tak položky snižující daň. Zůstane zachována možnost využívat základní slevu na poplatníka a slevy pro tělesně postižené, případně i některé další položky odečitatelné od základu daně. V případě souběhu příjmů z více druhů činností, přičemž u některých poplatník bude využívat paušál a u některých ne, bude nárok na daňové úlevy zachován, pokud součet základů daně s využitím paušálu bude nižší než 50 procent součtu základů daně bez využití paušálu.

Srážková daň: V současné době se na příjmy zahraničních daňových rezidentů uplatňuje srážková daň ve výši 15 procent. S účinností od roku 2013 se navrhuje zvýšit sazbu této daně na úroveň 35 procent, avšak pouze ve vztahu k zahraničním daňovým rezidentům z bezesmluvních států.

Kromě výše uvedených změn vláda počítá se zrušením zvýhodnění zemědělců při nákupech nafty (tzv. zelená nafta), se zvýšením spotřební daně u cigaret a tichého vína a další.

Ústavní soud: zdanění FVE platí

Ústavní soud vyhlásil nález, kterým zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení právní úpravy, která zavedla odvody za elektřinu ze slunečního záření vyrobenou od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010, dále stanovila zdanění bezúplatně nabytých povolenek na emise skleníkových plynů a naopak zrušila osvobození od daně z příjmu v případě energetiky na bázi obnovitelných zdrojů. Dle navrhovatelů byla napadená úprava v rozporu s ústavou, resp. právem na ochranu proti zásahu do pokojného užívání majetku (ve spojení s porušením principu legitimního očekávání), se svobodou podnikání a se základními náležitostmi demokratického právního státu, neboť napadená úprava měla působit se zpětnou účinností.

Ústavní soud v nálezu uvedl, že volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory výroby energie ze slunečního záření je za podmínek zachování garancí v rukou zákonodárce. Princip právní jistoty totiž nelze ztotožnit s požadavkem na absolutní neměnnost právní úpravy; ta podléhá mj. sociálně ekonomickým změnám a nárokům kladeným na stabilitu státního rozpočtu. Ústavní soud pak nad rámec věci samotné dodal, že s ohledem na individuální rozměry každého případu nemůže vyloučit svůj eventuální zásah, kdyby v jednotlivém případě (například v případech malovýrobců, kteří provoz elektráren financovali z bankovních úvěrů a jsou zatíženi platbou relativně vysokých úroků) měla napadená právní úprava tzv. rdousící efekt, tedy zasáhla samotnou majetkovou podstatu výrobce elektřiny; taktéž naznačil ve smyslu zákona č. 280/2009 Sb. (daňový řád) možnosti řešení potíží těchto výrobců v případě neschopnosti dostát svým jinak průběžně plněným závazkům.